

Computer Club Masano Schaffen

Waterstraat 38 B-3290 Schaffen

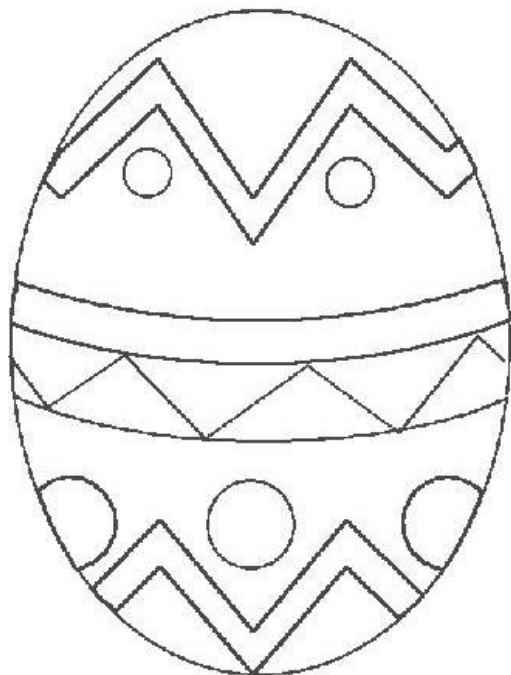
CCMS

XPLORER

Elke zondag
Van 10.00 tot 12.30

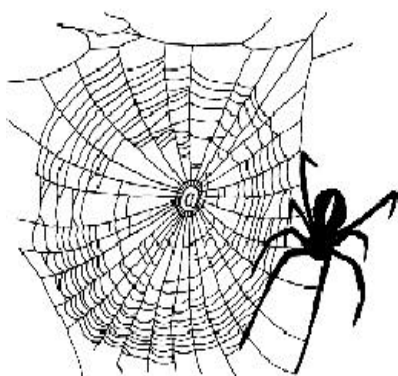
info@ccms.be
<http://ccms.catsanddogs.com>

Officieel tijdschrift van CCMS, vereniging voor iedereen die computer als hobby heeft.

Kleur je Paasei !

Losse nummers: € 1

Korte inhoud

- 1 Windows – Een overzicht (deel 3)
- 2 Activiteitenkalender

Het Bestuur

Voorzitter	Dominique Haesevoets	info@ccms.be
Secretaris	Robert De Vroe	robert@ccms.be
Cultureel afgevaardigde	Michel Gielens	michel@ccms.be
Erevoorzitter	Geert Conard	geert@ccms.be

Redactie CCMS-Xplorer

Hoofdredacteur & V.U.	Dominique Haesevoets
Eindredacteur	Michel Gielens
Lay-out	D. Haesevoets
Drukwerk	Tech-Nick
Redactie	M. Gielens, D. Haesevoets

De redactie is bereikbaar via 013/32.88.08 of via E-mail op redactie@ccms.be
 Volgende deadlines CCMS-Xplorer: 15 apr. 13 mei. 10 jun.

Werken mee aan dit boekje

Tech-Nick Studio (Drukwerk) www.tech-nick.be

CCMS, Waterstraat 38, 3290 Schaffen

Elke zondag voormiddag van 10:00 tot 12:30

Homepage: www.ccms.be

Algemeen e-mail adres: info@ccms.be

Bankrekening CCMS: Fortis 001-297.43.62-30

Het CCMS-lidmaatschap kost € 15 per kalenderjaar. Word je pas lid na 1 augustus betaalt je nog € 7,50. Je ontvangt alle CCMS-Xplorer nummers van die periode.

Andere leden van hetzelfde gezin betalen slechts € 10, maar dan ontvangt men wel slechts 1 clubblad.

CCMS-Xplorer is een uitgave van CCMS, Computer Club Masano Schaffen. Verantwoordelijke uitgever: Dominique Haesevoets redactie@ccms.be. CCMS-Xplorer bevat links naar websites die de redactie interessant vond. Deze zijn zuiver informatief en de uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de sites of het gebruik ervan. Geen enkele tekst van CCMS-Xplorer, geheel of zelfs gedeeltelijk, mag overgenomen worden zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke uitgever. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties.

Woord van de voorzitter

Hallo computeraars,

Ik weet niet hoe jullie het destijds geleerd hebben, maar mij hebben ze altijd wijsgemaakt dat een dag 24 uur heeft. Soms lijkt dat wel minder te zijn, maar af en toe is dat ook werkelijkheid. Zo was er tijdens het weekend van 24 maart een nacht met plots een uur minder in, omdat we overgingen op de zomertijd. Ik kijk nu al uit naar de wintertijd want dat is dan een dag met een uur meer, lees een uur meer slapen, of zoals in mijn geval, een nacht waarin ik een uur langer kan werken. Die zaterdag of zondag (neen, niet in de krantenwinkel) mochten we dus weer met z'n allen aan de klok draaien. Hoe het er bij jullie thuis uitziet weet ik niet (gelukkig weten jullie ook niet hoe het er bij mij thuis uitziet ;)), maar heb je al eens nagegaan hoeveel klokken we in huis hebben? Gaande van de computerklok (die zich na de vraag gesteld te hebben of je akkoord gaat met de nieuwe tijd), over de klok van de microgolfoven, de koffiezet, de verwarmingsthermostaat, de staande en hangende wandklok, de wekkerradio tot de klok op je autoradio. Ik heb me eens de moeite gedaan om het aantal thuis te tellen en ik kwam vlot aan zo'n 27 stuks. Waarschijnlijk ga je denken, zoveel? Maar doe zelf maar eens de ronde, je zal merken dat je al snel heel wat klokken hebt. Het leek me heel even dat ik alleen maar met de tijd in het achterhoofd leef, maar na eens goed alles overzien te hebben, bleek ik soms zelfs nog op bepaalde plaatsen een klok te missen. Tot zover deze uiteenzetting over de tijd. Nog juist nu even zeggen dat we in deze uitgave verder gaan over onze Windows versies, en heel wat dingen die we terug vinden in de computer.

Groetjes en tot binnenkort,

Dominique

Windows – Een overzicht deel 2 (vervolg)

Een woord dat al verschillende keren is gevallen in de tekst is eprom.

Een Erasable Programmable Read Only Memory (EPROM), ofwel *wisbaar, programmeerbaar, alleen-lezen geheugen*, is een geïntegreerde schakeling. EPROMs worden in allerlei apparaten toegepast waarin gegevens opgeslagen moeten blijven als het apparaat uitstaat, maar die niet veranderen tijdens normaal gebruik (bijvoorbeeld het BIOS en elk apparaat waarin een processor gebruikt wordt, zoals een chipkaart).

De gegevens in een EPROM kunnen weer worden gewist door de chip, die achter een stukje glas in de behuizing zichtbaar is, enige tijd (een paar minuten) aan UV-licht van een ultraviolet lamp bloot te stellen. Hiervoor is speciale laboratoriumapparatuur nodig. Vervolgens kunnen in een speciaal apparaat nieuwe gegevens in het geheugen worden geschreven. Dit wis- en schrijfproces kan, afhankelijk van de kwaliteit van de EPROM, een aantal keren worden herhaald.

In plaats van de EPROM wordt sinds 1995 steeds vaker een EEPROM en sinds 2000 het Flashgeheugen gebruikt.

Windows – Een overzicht deel 3

Hiervoor hebben we het gehad over Windows 95 en een aantal extra dingen in de computer zoals het onmisbare moederbord (ik blijf dat discriminatie vinden t.o.v. de vaders), het BIOS en nog zo veel meer.

Windows 95, vertelden we vorige keer, heeft 3 versies, de laatste kwam uit in 1997, dus ondertussen al 10 jaar geleden. Na 95 kwam in 1998, de volgende versie uit, met de originele titel, Windows 98.

Windows 98 (versie 4.10.1998) is een besturingssysteem van Microsoft. De basis van Windows 98 is MS-DOS 7.1, de meest uitgebreide versie van MS-DOS.

Het werd ontwikkeld onder de codenaam *Memphis*, en werd op 25 juni 1998 uitgebracht. Windows 98 is een geactualiseerde versie van Windows 95; de grafische gebruikersinterface lijkt dan ook op die versie. Windows 98 heeft een geïntegreerde **AGP** ondersteuning en functionele USB drivers. Ook bevat het ondersteuning voor het gebruik van meerdere beeldschermen, en WebTV ondersteuning. Internet Explorer was ook geïntegreerd in de Windows code, evenals GUI (beter bekend als Active Desktop).

De integratie van Internet Explorer in Windows 98 was een omstreven zet van Microsoft en was aanleiding voor de Amerikaanse justitie een jarenlange mededingingsrechtszaak te beginnen. Ondanks hardnekkig ontkennen van Microsoft bleek het prima mogelijk Internet Explorer zonder grote gevolgen te deïnstalleren uit Windows 98. Dit gecombineerd met bewijs dat het bedrijf haar browser inzette om concurrenten weg te drukken leidde aanvankelijk tot een veroordeling. In hoger beroep werd uiteindelijk een schikking bereikt.

Second Edition

Op 10 juni 1999 werd een verbeterde versie uitgebracht: **Windows 98 SE** (versie 4.10.2222), waarbij de letters *SE* staan voor *Second Edition*. Deze versie heeft dezelfde functies als het origineel, er zijn veel fouten verwijderd (bugfixes) en Internet Explorer 4 is vervangen door Internet Explorer 5. Ook Netmeeting 3 is toegevoegd, plus ondersteuning voor DVD-ROM. Deze upgrade werd niet gratis verspreid: het werd gewoon als volwaardig product verkocht.

Op 1 april 2000 stopte Microsoft met de productie van Windows 98-cd's voor computerfabrikanten, die het besturingssysteem dus niet meer konden installeren op nieuwe systemen. In november 2003 kwam Microsoft met een patch-cd; door de grootte en de hoeveelheid beschikbare updates en patches was het updaten van het besturingssysteem via internet bijna onmogelijk. Een maand later werd de distributie beëindigd. Januari 2004 besloot Microsoft te stoppen met de ondersteuning ervan: er zouden geen updates en patches meer uitgebracht worden. Door de vele gebruikers van het besturingssysteem, o.a. in Oost-Europa, werd deze deadline opgeschoven naar 30 juni 2006. Op 11 juli 2006 werd de ondersteuning definitief stopgezet, gebruikers met problemen wordt aangeraden te upgraden naar Windows 2000, Windows XP of Windows Vista.

Update

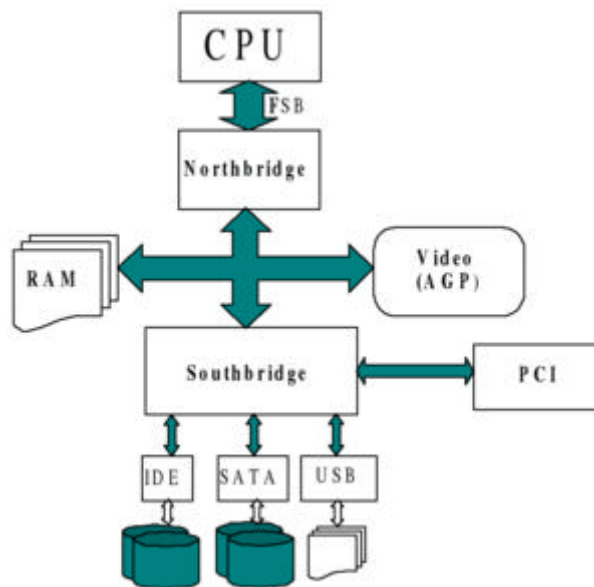
Een aantal maanden geleden hebben een aantal enthousiaste programmeurs een gehele nieuwe update gemaakt voor Windows 98SE. Deze update is niet officieel verklaard door Microsoft maar hij is overigens wel alleen beschikbaar voor Windows 98 SE (Nederlandse versie). Bij deze update veranderen de bureaublad Pictogrammen (Prullenbak, Deze Computer en Mijn Netwerklocaties) naar de Windows ME style en de kleurenschema van Windows 2000 wordt er bij geïnstalleerd. Daarnaast worden er allemaal nieuwe dingen geïnstalleerd 'onder' de motorkap. Deze wijzigingen zorgen ervoor dat de PC beter beveiligd is.

Eigenschappen van de update:

- Meer dan 100 updates en hotfixes
- Voor systemen met meer dan 512 MB werkgeheugen
- 256-kleurige systeemvakpictogrammen
- Uitgebreidere kladblok
- Uitgebreidere geheugenbeheer (optioneel)
- Uitgebreidere WDM- en USB-ondersteuning
- Adaptec ASPIIn 4.60.1021 drivers (optioneel)
- 'USB 1.x Mass Storage Device'-ondersteuning (optioneel)
- Weergave bestandskenmerken in Windows Verkenner
- Een paar tweaks (optioneel)
- Tweak UI 1.33 (optioneel)
- Opdrachtprompt menu-extensie (optioneel)
- Windows ME bureaubladpictogrammen
- Windows 2000 kleurenschema (optioneel)
- Paragon NTFS Read Support (optioneel)
- Tihy's KB891711 patch (optioneel)
- Windows Scripting Host 5.6
- DCOM98 1.3
- OLE Automation Libraries 2.40.4522
- Dial-Up Networking 1.4
- Microsoft HTML Help Update
- Microsoft Installer 2.0
- Microsoft Layer for Unicode
- Visual Basic 5.0 SP2 runtime library
- Visual Basic 6.0 SP6 runtime library
- 50 Bugfixes for Windows 98
- Visual C++ 6.0 SP6 runtime libraries
- JET 3.5 SP3
- Compatibel met 98Lite 4.7
- Gedeeltelijke integratie met Windows-CD mogelijk
- Aanpassen titel 'Program Files'-map mogelijk

Daarom in de hele uitleg over Windows 98 zijn we weer een aantal dingen tegengekomen waar we nu ook deze keer graag nog wat extra uitleg over verschaffen.

Accelerated Graphics Port

Een **Accelerated Graphics Port** of *AGP* is een poort aanwezig op het moederbord van een computer die plaats biedt voor een grafische kaart. Het is de opvolger van de PCI-insteekkaart voor grafische kaarten.

De AGP poort is ontwikkeld voor de verwerking van grote hoeveelheden data. De eerste ontwerpen werkten met een klokfrequentie van 66 MHz. De bandbreedte is in de loop der jaren gestegen. Zo spreekt men van AGP 1X, 2X, 4X en 8X (vermenigvuldigd met 66MHz).

Deze grote bandbreedte was oorspronkelijk bedoeld om het dure RAM geheugen op de videokaart te kunnen beperken. De geheugenopslokkende textures zouden eenvoudigweg steeds vanuit het goedkopere normale RAM geheugen van de PC over de AGP bus gestuurd worden. In de praktijk levert dit niet genoeg prestatie op. De snellere videokaarten kregen daarom toch hun eigen, snelle RAM geheugen om de textures in op te slaan.

In 2005 heeft **PCI Express** AGP opgevolgd, al zijn AGP-kaarten nog steeds voorhanden. PCI Express, die niet beperkt is tot het gebruik met grafische kaarten, biedt een veel grotere snelheid en tal van nieuwe eigenschappen.

Soorten videokaarten

Grofweg zijn er twee typen videokaarten te onderscheiden:

- Onboard: De elektronica is in het moederbord geïntegreerd. Deze versie bezit vaak geen eigen geheugen, maar gebruikt het werkgeheugen van het systeem. Deze oplossing biedt standaardprestaties. Omdat de video een deel van het gewone werkgeheugen gebruikt wordt deze oplossing wel Shared Memory Architecture (SMA) genoemd.
- Insteekkaart: Deze kaarten worden op het moederbord aangesloten door middel van een bus of een poort:
  - ISA (Industry Standard Architecture). Deze kaarten worden niet meer geproduceerd.
  - PCI (Peripheral Component Interconnect). Deze worden nog wel geproduceerd, maar niet veel meer. De kaarten zijn niet erg krachtig naar de maatstaven van 2006.
  - AGP (Accelerated Graphics Port). Deze worden nog wel gemaakt maar door de lagere bandbreedte ten opzichte van PCI-Express worden ze in nieuwe geavanceerde systemen niet meer toegepast.
  - PCI-Express 16x, De verbeterde, seriële versie van PCI.

Ontwikkeling

Met de CGA-kaart in 1981 begint de ontwikkeling van videokaarten voor PC's. Zie "Standaard voor weergavemodus" voor de verdere geschiedenis.

Videokaarten zijn sterk in ontwikkeling. Elke nieuwe generatie kaarten heeft over het algemeen verdubbelde prestaties ten opzichte van de vorige; fabrikanten hebben aangekondigd dat de volgende generatie weer een soortgelijke sprong zal maken. De reden hiervoor is dat steeds meer mensen ontdekken dat je een computer kunt gebruiken om te gamen en ook bereid zijn, daar geld aan uit te geven. Doordat spelfabrikanten ook niet stilzitten en zien dat steeds meer mensen een krachtige videokaart hebben, worden de eisen die nieuwe computerspellen stellen aan de videokaart steeds hoger, zeker wanneer de gamer de spellen in hoge resoluties en met anti-aliasing en anisotropische filtering willen spelen.

Opbouw

Een videokaart bevat:

- Een GPU, oftewel Graphics Processing Unit, die de beeldopbouw verzorgt en eventueel berekeningen uitvoert.
- Geheugen: hierin wordt een digitale representatie van het beeld opgeslagen, alsmede sjablonen hiervoor, zoals textures. Hoe meer geheugen er op een videokaart zit, hoe meer voorbewerkte beeld-onderdelen erin passen. Hierdoor hoeven minder compromissen tussen snelheid en detailweergave gesloten te worden. Tegenwoordig is het zo dat 512MB genoeg is voor hedendaagse toepassingen (pas bij een resolutie van hoger dan 1600x1200 wordt een 768MB kaart interessant). Veel mensen denken dat de hoeveelheid geheugen de snelheid van een kaart bepaalt, dit is dus niet zo. Een kaart met een dubbele geheugencapaciteit is nooit twee keer beter dan een kaart met minder geheugen die de zelfde chipset gebruikt.
  - Onboard:
    - GDDR4: uitgevonden in 2006 en zal worden toegepast in 2007. Het kan op dit moment snelheden tot 3200Mhz aan en het is DDR-geheugen, dat 32 keer per klokperiode data kan verwerken. GDDR4 geheugen werkt op lagere voltages dan GDDR3, DDR2- en DDR-geheugen
    - GDDR3: In 2005 de meest gebruikte soort. Het kan op dit moment snelheden tot 1800Mhz aan en het is DDR-geheugen, dat twee keer per klokperiode data kan verwerken. GDDR3 geheugen werkt op lagere voltages dan DDR2- en DDR-geheugen.
    - DDR2: Sneller dan DDR-geheugen doordat het vier keer per klokperiode data kan verwerken. DDR2-geheugen wordt echter vele malen warmer dan DDR- en GDDR3-geheugen, waardoor de toepassing op grafische kaarten wordt beperkt.
    - DDR-geheugen: Trager dan GDDR3, maar goedkoper. DDR-geheugen zit vaak op budget-kaarten.
  - Gedeeld: Zowel in de onboard videokaarten als in sommige losse kaarten wordt geheugen van de computer zelf gebruikt. Dit is trager, maar ook nog goedkoper dan DDR op de videokaart. (Wordt vervolgd.)

Activiteitenkalender CCMS 2007

Augustus 2006

06-08 Gewone clubmeeting
13-08 Gewone clubmeeting
20-08 Gewone clubmeeting
27-08 Gewone clubmeeting

September 2006

03-09 **Geen club**
10-09 **Geen club**
17-09 Gewone clubmeeting
24-09 Gewone clubmeeting

Oktober 2006

01-10 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***
08-10 Gewone clubmeeting
15-10 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***
22-10 Gewone clubmeeting
29-10 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***

November 2006

05-11 Gewone clubmeeting
12-11 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***
19-11 Gewone clubmeeting
25-11 **4^e Masano avondwandeling**
26-11 **Uitstap naar HCC Utrecht (NL)**

hcc®dagen

December 2006

03-12 Gewone clubmeeting
10-12 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***
17-12 Gewone clubmeeting
24-12 **Geen club**
31-12 **Geen club**

Januari 2007

07-01 **Geen club**
14-01 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***
21-01 Gewone clubmeeting
28-01 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***

Februari 2007

04-02 Gewone clubmeeting
11-02 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***
18-02 Gewone clubmeeting
25-02 Gewone clubmeeting + **HMC Beurs Antwerpen**

Maart 2007

04-03 Gewone clubmeeting
11-03 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***
18-03 Gewone clubmeeting
25-03 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***

April 2007

01-04 Gewone clubmeeting
08-04 **PASEN Geen club**
15-04 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***
22-04 Gewone clubmeeting
29-04 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***

Mei 2007

06-05 Gewone clubmeeting
13-05 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***
20-05 Gewone clubmeeting
27-05 Gewone clubmeeting **Cursus_Tekstv.***

Juni 2007

03-06 Gewone clubmeeting
10-06 Gewone clubmeeting
17-06 Gewone clubmeeting
23-06 **MASANO BBQ**
24-06 **Geen club**

Juli 2007

01-07 Gewone clubmeeting
08-07 Gewone clubmeeting
15-07 Gewone clubmeeting
22-07 Gewone clubmeeting
29-07 Gewone clubmeeting

Deze kalender kan wekelijks aangepast worden

Hij staat op onze website

<http://www.ccms.be>

En natuurlijk in ons maandblad
CCMS Xplorer

E-mail bestuur: info@ccms.be

* **Cursus_Tekstv.:** zowel MS-WORD als
OpenOffice-Writer worden uitgelegd.

Deze uitgave is mede mogelijk dankzij onderstaande sponsors:

Tech-Nick

Desktop PC's, Laptops en randapparatuur,
kwaliteit aan scherpe prijzen.
Webhosting, Webdesign en Printjobs

Erkend Norman Dealer
Belgacom Partner
Topcom Telecom Dealer

Wat niet in de lijst staat kan er steeds bijkomen. info@tech-nick.com
Tel/Fax 013/32.88.08
Of tijdens de wekelijkse bijeenkomsten van CCMS bij Dominique

Verzekeringsmakelaar BVBA Maes
(c.d.v. nr. 11669)

Agentschap Goffin-Bank
Kloosterbergstraat 33
3290 Diest
tel 013/33.40.73.
E mail vbamaes@skynet.be

REMA

Keukens

Renovatie Woningen

0475/40 12 82

Bookplus

BOEKHANDEL SAENEN
Schoonaerde 48 3290 Schaffen
tel:013/312365 fax :013/523606
e-mail:kristel.saenen@skynet.be
openingsuren :ma-vrij van 05.30u -12.30u en 13.00u-18.00u
zat van 06.30u-17.00u zondag en maandagnamiddag gesloten

Een slimme zet

Marcel, Erna
www.jet.be

Schoonaerde 70 – 3290 Schaffen
Leuvensesteenweg 311, 3293 Kaggevinne

Sint-Hubertusplein 52
3290 Schaffen
Tel: 013 55 04 70
www.fortisbank.com

OPTIEK PUNIE BVBA

Hasseltsestraat 27
3290 Diest - 013 32 24 82
www.optiekpunie.be

De Kwaffeur
Schaffen

Open: Ma. Di. Do. Vr. 16—23 u.
Wo. 13:30—23 u.
Za. Zo. 9:30—23 u.

Sporthal
MASANO
Waterstraat 38
3290 Schaffen
013/33.77.63